

10. 2. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K problematice zastavení výkonu rozhodnutí dle o.s.ř.

K zastavení výkonu rozhodnutí dle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“), může dojít po nařízení výkonu rozhodnutí a před jeho provedením, jestliže bude zjištěno, že je zde taková relevantní okolnost, pro níž nelze v zahájeném postupu pokračovat. Např. navrhne-li povinný, aby soud zastavil výkon rozhodnutí ve smyslu ust. § 268 OSŘ s tím, že uzavřel s oprávněným dohodu o tom, že zaplatí-li do určité doby určitou částku, pak dluh povinného, jenž je předmětem výkonu rozhodnutí, zanikne, je příslušný soud povinen se otázkou vzniku a splnění takové dohody zabývat, jiný postup by mohl vést k porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod.[1] Přičemž existence nařízeného a trvajících výkonu rozhodnutí je zvláštní podmínkou řízení o návrhu na jeho zastavení.[2] Jestliže výkon rozhodnutí zanikl, např. tím, že byl již pravomocně zastaven, nebo tím, že byl proveden, k řízení o návrhu na jeho zastavení již nejsou podmínky. Stejně tak je tomu i v případě, že výkon rozhodnutí dosud nebyl nařízen.

Jestliže je zjištěna existence takové vady, pro kterou nemůže být výkon rozhodnutí proveden, soud výkon rozhodnutí zastaví, a to i po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Usnesení o zastavení výkonu rozhodnutí je okamžitě vykonatelné. Důsledkem zastavení výkonu rozhodnutí je, že osoby, jež byly nařízením výkonu rozhodnutí povinovány k určité činnosti typické pro ten který způsob výkonu rozhodnutí, v této činnosti ustanou (např. plátce mzdy přestane provádět srážky ze mzdy, dlužník povinného nevyplatí pohledávku povinného oprávněnému apod.)

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Zastavení výkonu rozhodnutí upravují především ustanovení § 268 a § 269 OSŘ, nejen však ona (např. také § 290, § 326a, § 336m odst. 1, § 338w odst. 3, 338za odst. 1 OSŘ). Zastavení výkonu rozhodnutí se odlišuje od zastavení řízení o výkon rozhodnutí, k němuž dochází v počáteční fázi řízení, tzn. zpravidla v takovém případě, jestliže pro jeho vedení nebyly dány procesní podmínky. Řízení o výkon rozhodnutí může být tedy zastaveno pouze do okamžiku, dokud není usnesením soudu pravomocně nařízen výkon rozhodnutí, pak už se tedy vždy jedná o zastavení výkonu rozhodnutí.

Zastavením výkonu rozhodnutí se neruší jím vykonávané rozhodnutí, nedochází ani ke zrušení rozhodnutí zatím v řízení o výkon rozhodnutí vydaných, dochází pouze k pozbytí jejich účinnosti. Dojde-li k zastavení výkonu rozhodnutí, soud ovšem rozhoduje o povinnosti k náhradě nákladů v řízení o zastavení výkonu rozhodnutí a také je současně povinen rozhodnout o všech nákladech, které vznikly v průběhu celého řízení. V případě, že lze procesní zavinění vedoucí k zastavení výkonu rozhodnutí plně přičítat oprávněnému, soud mu nejenže uloží povinnost uhradit povinnému všechny náklady, které účelně vynaložil v průběhu celého vykonávacího řízení a které by mu nevznikly, pokud by oprávněný postupoval s potřebnou mírou pečlivosti, ale současně také zruší veškerá předcházející

usnesení o nákladech výkonu rozhodnutí.[3] Jestliže tedy již bylo rozhodnuto o přiznání nákladů výkonu rozhodnutí, v takovém případě je třeba, aby je soud zrušil a může i založit povinnost, aby oprávněný vrátil, co mu již povinný na náklady výkonu zaplatil. Naproti tomu nelze se domáhat nápravy, byly-li už v rámci výkonu rozhodnutí učiněny některé úkony, např. jestliže došlo k odepsání peněžních částek z účtu povinného a ty byly oprávněnému vyplaceny ještě předtím, než byl výkon rozhodnutí zastaven. Proti usnesení, kterým soud výkon rozhodnutí zastavil, je přípustné odvolání. Podle ustanovení § 269 odst. 1 OSŘ soud nařízený výkon rozhodnutí zastaví na návrh i bez návrhu. K zastavení výkonu rozhodnutí z úřední povinnosti přistoupí soud vždy tam, kde okolnost odůvodňující zastavení je soudu známa. Jinak je k návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí legitimován především povinný, zastavení výkonu rozhodnutí může však dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. c) OSŘ navrhnout též oprávněný.

Návrh na zastavení výkonu rozhodnutí soud posuzuje zejména z hlediska jeho obsahu. Běží-li totiž dosud lhůta k podání odvolání proti usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí, přichází u povinného v úvahu jednak návrh na zastavení výkonu rozhodnutí, jednak odvolání napadající usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Jestliže podání obsahuje jak údaje, pro které je lze považovat za obsah odvolání, tak údaje, pro které může být předmětem návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí, tak v takovém případě je třeba dát přednost rozhodování o odvolání, protože je zpochybněno přímo vydané usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, a odkládá se tak ve smyslu ustanovení § 206 odst. 1 OSŘ právní moc usnesení, jímž byl nařízen soudní výkon rozhodnutí.[4]

Vyjma případů uvedených v ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) a h), kdy soud rozhoduje o zastavení výkonu rozhodnutí zpravidla po předchozím jednání, neboť tato řízení se svou povahou blíží spíše řízení spornému, nebude nejčastěji, v souladu se zásadami řízení o výkonu rozhodnutí, v ostatních případech k rozhodování o zastavení výkonu nařízení jednání zapotřebí.

Jednotlivé důvody zastavení výkonu rozhodnutí taxativně uvádí ustanovení § 268 odst. 1 písm a) až h) OSŘ.

Výkon rozhodnutí bude zastaven, jestliže:

- a) výkon rozhodnutí byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným,
- b) rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným,
- c) zastavení výkonu rozhodnutí navrhl ten, kdo navrhl jeho nařízení,
- d) výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou z něho podle § 321 a § 322 vyloučeny,
- e) průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů,
- f) bylo pravomocně rozhodnuto, že výkon rozhodnutí postihuje věc, k níž má někdo právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (§ 267 OSŘ),
- g) po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané, ledaže byl tento výkon rozhodnutí již proveden; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku,
- h) výkon rozhodnutí je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

Ad a) Tento důvod k zastavení výkonu rozhodnutí se uplatní nejen tehdy, jestliže se rozhodnutí nestalo dosud vykonatelným (po stránce materiální i formální), ale samozřejmě také tehdy, jestli zde

žádný exekuční titul vůbec není. Neexistence vykonatelného titulu pro výkon rozhodnutí je důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí v každém stadiu řízení, i když byl výkon rozhodnutí nařízen pravomocně. Podání, ve kterém povinný namítá nevykonatelnost titulu, je třeba však primárně posuzovat jako odvolání, soud může o zastavení výkonu rozhodnutí rozhodovat až po právní moci usnesení, jímž byl výkon rozhodnutí nařízen.

Ad b) Zrušením titulu se rozumí případy, kdy soudní rozhodnutí bylo změněno za podmínek uvedených v ustanovení § 163 odst. 1 a 2 OSŘ nebo bylo zrušeno[5]:

- v řízení odvolacím,
- v řízení dovolacím,
- při podání stížnosti pro porušení zákona,
- v řízení o obnově řízení.

Zrušení titulu v odvolacím řízení se týká předběžně vykonatelných rozsudků a usnesení o předběžných opatřeních. Výkon rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. b) OSŘ lze zastavit, jen když rozhodnutí, o jehož výkon se jedná, bylo po nařízení výkonu zrušeno pravomocně.[6] Kdyby došlo ke zrušení vykonávaného titulu dříve, jedná se o důvod zastavení výkonu rozhodnutí dle ust. § 268 odst. 1 písm. a) OSŘ.

Oproti tomu neúčinnost titulu soud zkoumá, i když nastala již před nařízením výkonu rozhodnutí. Neúčinným se titul stává, jestliže nedošlo k jeho zrušení, ale pouze zanikly jeho účinky, které dosud měl. Je to například v případě předběžného opatření, jestliže např. uplynula určená doba, po kterou mělo trvat (ust. § 77 odst. 1 písm. d) OSŘ). Takový titul zůstává po formální stránce i nadále v platnosti, avšak nemůže být podkladem pro vymáhání jím uložené povinnosti, neboť ztratil svou právní účinnost.[7]

Ad c) Návrhem oprávněného na zastavení výkonu rozhodnutí je soud vázán ve všech jeho částech (např. i v určení data zastavení výkonu rozhodnutí k uspokojení pohledávek výživného). K zastavení výkonu rozhodnutí k návrhu oprávněného přikročí soud vždy neprodleně, jakmile je takový návrh u soudu podán, a to bez ohledu na to, zda usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí je či není v právní moci. Řízení o návrhu oprávněného na zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. c) OSŘ má vždy přednost před návrhem povinného na zastavení výkonu rozhodnutí, a soud již o návrhu povinného nerozhodne, když byl výkon rozhodnutí zastaven k návrhu oprávněného. Podání návrhu oprávněného na zastavení výkonu rozhodnutí však nemá vliv na průběh řízení o odvolání, které podal povinný proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.[8]

Ad d) K zastavení výkonu rozhodnutí dle ust. § 268 odst. 1 písm. d) OSŘ dojde tehdy, pokud by byly výkonem postiženy věci taxativně uvedené v ustanoveních § 321 a § 322 OSŘ, tj. věci vyloučené z výkonu rozhodnutí, jejichž prodej je podle zvláštních předpisů zakázán, nebo které podle zvláštních předpisů výkonu rozhodnutí nepodléhají (ustanovení § 321 OSŘ), a jednak ty, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s morálními pravidly (demonstrativní výčet v ustanovení § 322 odst. 2 OSŘ), jmenovitě a) běžné oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti, b) snubní prsten a jiné předměty podobné povahy, c) zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě, a d) hotové peníze do částky 1000 Kč. Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti, s výjimkou, že na těchto věcech vázne zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna

(ustanovení § 322 OSŘ).

Z výkonu rozhodnutí jsou dále vyloučeny technické prostředky, na nichž se podle ustanovení § 92, § 93 a § 99 a zákona č. [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, vede evidence investičních nástrojů nebo se uchovávají dokumenty týkající se údajů v této evidenci, a dále technické prostředky sloužící k poskytování údajů o vlastnicích investičních nástrojů dle ustanovení § 115 výše uvedeného zákona. Toto platí i v případě, že je povinný spoluvlastníkem těchto věcí.

Předpisy, podle nichž je prodej některých věcí zakázán, není snadné identifikovat.[9] Je jím také např. zákon č. [119/2002](#) Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, popř. i zákon č. [22/1997](#) Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů; nebo zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 321 a § 322 OSŘ se vztahují jak na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí, tak i výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí.

Podle ustanovení § 322 OSŘ odst. 2 písm. a) OSŘ jsou z výkonu rozhodnutí vyloučeny věci tvořící „obvyklé vybavení domácnosti“, které je dle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu[10] nutno posuzovat z hlediska uvozujícího ustanovení § 322 odst. 1 OSŘ, a tam vtěleného hlediska jejich "nezbytné potřeby" při uspokojování hmotných potřeb povinného a jeho rodiny. Výkonem rozhodnutí proto nelze postihnout jen takový majetek, který slouží k uspokojování těch životních potřeb, které lze hodnotit jako základní (majetek, který reflektuje potřebu "nezbytnou"). Přestože ustanovení § 322 OSŘ vyjadřuje princip ochrany povinného v exekučním řízení, nelze ztratit ze zřetele, že tato ochrana je logicky limitována tím, o co v tomto řízení jde; totiž vymoci (a nikoli naopak) plnění, jež bylo kvalifikovaně uloženo, resp. k plnění stanoveno. Skutečnost, že určité věci - se zřetelem k aktuálním sociálním standardům - tvoří i typické vybavení domácnosti (kupř. barevný televizor, přehrávací aparatura, sedací souprava apod.), ještě neznamená, že jsou věcmi nezbytně potřebnými. I když jsou tedy součástí tzv. obvyklého vybavení domácnosti, nemusí být z výkonu vyloučeny, jestliže jsou současně věcmi (posuzováno především z objektivního hlediska) k uspokojování potřeb povinného zbytnými. Okolnost, že tyto věci byly dosud povinným užívány "běžně" a "přirozeně" v sledovaných souvislostech významná není. Měřítka nezbytnosti se totiž neodvíjí pouze od četnosti a způsobu užívání věcí, nýbrž má základ v úvaze, zda lze na povinném požadovat, aby se při uspokojování základních životních potřeb svých a své rodiny bez uvedených věcí obešel, případně je uspokojoval na kvalitativně nižší úrovni, s nižšími náklady, dávaje přednost plnění svých zákonných povinností.[11]

Věcmi, které jsou dle ust. § 322 odst. 3 OSŘ výkonem rozhodnutí také nepostižitelné, jsou, je-li povinný podnikatelem, takové, které „nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti“. Toto ustanovení chrání povinného před neúměrnými dopady exekuce, jež by mohly způsobit jeho podnikatelskou zkázu, nicméně zájem oprávněného jako vymáhajícího věřitele na uspokojení pohledávky se odráží v tom, že zákon omezuje nepostižitelnost věcí povinného jen na ty věci z jeho vlastnictví - je-li podnikatelem - které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Ke svému podnikání povinný nezbytně potřebuje jen takové věci, popř. spoluvlastnický podíl k nim, které mu umožní alespoň v minimálním rozsahu provozovat podnikání v souladu s předmětem jeho podnikatelské činnosti.[12] Přičemž případné obtíže povinného spojené s podnikáním v prodané nemovitosti nebo jiném objektu zde nejsou z hlediska ustanovení § 322 odst. 3 OSŘ významné.[13]

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí[14] odmítl tvrzení povinného, který byl podnikatelem, jehož předmětem podnikání podle živnostenského listu byla zprostředkovatelská činnost v oblasti nákupu a prodeje zboží, že „případný nucený prodej vozidla ŠKODA Felicia Pickup by pokračování v jeho

podnikatelské činnosti zcela znemožnil" s odůvodněním, že zprostředkováním se rozumí činnost, při níž zprostředkovatel obstarává za odměnu pro zájemce uzavření smlouvy (ustanovení § 774 a násl. ObčZ), případně se zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost uzavřít určitou smlouvu s třetí osobou; výkon této činnosti tedy není podmíněn tím, zda zprostředkovatel může používat nákladní nebo jiný automobil či nikoli. Zprostředkovatelská činnost totiž může být vyvíjena jak bez potřeby dopravního prostředku vůbec, tak s použitím prostředku, jež není vlastnictvím zprostředkovatele, proto ani exekuční prodej dosud užívaného automobilu povinnému pokračování v jeho podnikatelské činnosti nevyklučuje. Proto ani „případný nucený prodej ŠKODA Felicia Pickup" by povinnému pokračování v jeho podnikatelské činnosti neznemožnil, a proto nemůže dojít k zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. d) OSŘ.

Existují však i pochybnosti o účelnosti interpretovaného ustanovení § 322 odst. 3 OSŘ[15]. Ztotožňují se s názorem Kurky, jenž uvádí příklad[16], kdy lze očekávat zastavení výkonu rozhodnutí dle ustanovení § 322 odst. 3 OSŘ, kdy se výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí má týkat autojeřábu, bez něhož povinný nemůže podnikat ani v „minimálním rozsahu“ (druhý autojeřáb nemá) a jiný reálně postižitelný majetek, odpovídající pohledávce oprávněného k dispozici, nemá, je tedy tímto efektivní nucené vymáhání pohledávky oprávněného zřejmě vyloučeno. Je zde tedy otázkou, proč se podnikateli dostává vyšší míry ochrany než jinému občanu, resp. proč by bylo neúnosné riziko, že po zaplacení dluhu (zpeněžením autojeřábu), nebude již povinný moci být podnikatelem, nýbrž („jen“) zaměstnancem.[17]

Je ovšem třeba uvést i situaci, kdy ustanovení § 322 odst. 3 OSŘ nelze použít. Bude tomu v takovém případě, kdy se oprávněný bude domáhat uspokojení své pohledávky exekučním výkonem z toho, co odporovatelným úkonem ušlo z majetku povinného. Jak judikoval Nejvyšší soud[18], zkrátil-li dlužník uspokojení pohledávky svého věřitele tím, že své nemovitosti neúčinným úkonem převedl na třetí osobu, v jejichž poměrech jsou tyto nemovitosti těmi, na které dopadá ustanovení § 322 odst. 3 OSŘ, pak mělo-li by být k této okolnosti přihlédnuto, bylo by právo věřitele podle ustanovení § 42a odst. 4 ObčZ fakticky nerealizovatelné. V takovém případě by se totiž věřitel nemohl uspokojit ani z neúčinně převedených nemovitostí, ani z majetku svého přímého dlužníka (nedostatek jeho majetku k plnému uspokojení pohledávky byl ostatně podmínkou, aby odpůrci žalobě mohlo být vůbec vyhověno). Faktická realizace věřitelova práva podle ustanovení § 42a odst. 4 ObčZ nemůže být závislá na tom, zda se v poměrech povinného nejedná o věci uvedené v § 322 odst. 3 OSŘ, zvláště s přihlédnutím k tomu, že bylo-li odpůrci žalobě vyhověno, znamená to, že v řízení o této žalobě byla prokázána vědomost nabyvatele o dlužníkově úmyslu zkrátit věřitele, nebo, šlo-li o osoby blízké - minimálně nedostatek náležité pečlivosti při ověřování, zda takový úmysl nebyl dán.

Ad e) Ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) navazuje na ust. § 264 odst. 2, podle něhož soud již při nařízení výkonu rozhodnutí zkoumá, jestli z návrhu již není zřejmé, že výtěžek, jehož by se dosáhlo, by nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí. Ukáže-li se po nařízení výkonu rozhodnutí, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů výkonu a že tedy pohledávka oprávněného nebude ani zčásti uspokojena, je třeba výkon zastavit. Zastavení výkonu podle tohoto ustanovení se uplatňuje především u výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, případně i nemovitostí, popř. podniku.

Soud si činí předběžnou představu o tom, jakého výtěžku asi bude provedením výkonu rozhodnutí dosaženo, již po provedení soupisu věcí, které by mohly být prodány. Porovnání tohoto odhadnutého výtěžku s náklady výkonu rozhodnutí do té doby známými, jakož i s náklady předpokládanými (náklady na ocenění věcí, náklady dražby apod.), je pak pro soud vodítkem pro rozhodnutí o případném zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ. Porovnávání pravděpodobného výtěžku z prodeje sepsaných věcí a nákladů výkonu rozhodnutí provádí soud průběžně, zejména vždy, změní-li se hodnota nebo rozsah věcí, jež jsou sepsány, nebo se změní výše nákladů výkonu rozhodnutí.[19] [20]

Ad f) Výkon rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. f) OSŘ musí být zastaven, jestliže bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž má někdo jiný právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (ustanovení § 267 OSŘ). Uvedené rozhodnutí je výsledkem úspěšné žaloby na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí - žaloby vylučovací (excindační), kterou v průběhu výkonu rozhodnutí vznesla třetí osoba, tvrdící své právo k věci proti oprávněnému.[21] Po zpeněžení majetku dotčeného excindační žalobou však již nemůže být exekuce podle ust. § 268 odst. 1 písm. f) OSŘ zastavena. Třetí osoba se může domáhat jen žalobou z lepšího práva, aby jí oprávněný nebo jiný věřitel povinného vydal výtěžek (výnos) prodeje, vybrání nebo jiného zpeněžení předmětu výkonu rozhodnutí, který obdržel na uspokojení své pohledávky. Neboť jak již judikoval Nejvyšší soud[22] příklepem v dražbě, provedené v rámci výkonu rozhodnutí prodejem věcí movitých, dochází k přechodu vlastnického práva k vydražené věci na vydražitele, i když povinný nebyl vlastníkem věci. Předchozí vlastník se nemůže úspěšně domáhat jejího vydání vydražitelem; má k dispozici jen žalobu z lepšího práva proti tomu, komu byl vyplacen výtěžek z prodeje věci.

Ad g) Jako důvod zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) se uplatňuje zánik práva[23] exekučním titulem přiznaného, k němuž došlo po vydání exekučního titulu. Výjimečně lze zohlednit i zánik práva, k němuž došlo před vydáním rozhodnutí, a to v případě, že právo bylo přiznáno rozsudkem pro zmeškání. Důvodem zániku může být např. započtení, zánik dluhu.

Námítku započtení lze uplatnit vzájemnou pohledávku povinného vůči oprávněnému bez ohledu na to, zda tato vzájemná pohledávka vznikla před vydáním rozhodnutí, jež je podkladem soudního výkonu, nebo až po jeho vydání. Zánik působí sice kompenzační projev, avšak nastane okamžikem, kdy se obě pohledávky setkají. Setkala-li se pohledávka přiznaná oprávněnému vykonávaným rozhodnutím s pohledávkou povinného až po vydání vykonávaného rozhodnutí, bude na místě zastavit výkon rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ. Došlo-li však k setkání pohledávek před vydáním vykonávaného rozhodnutí, bude na místě zastavit výkon rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ. [24]

Ad h) Návrh impugnační směřuje k prohlášení výkonu rozhodnutí za nepřijatelný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.[25] Toto řízení má povahu řízení sporného, takže se při něm uplatňují všechny zásady typické pro toto řízení včetně principu dispozičního.[26]

O zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) a h) soud může rozhodnout bez jednání, jestliže tvrzení účastníků o těch skutečnostech, v nichž soud spatřuje důvod k zastavení výkonu, jsou shodná.[27] Řízení před soudy je zatíženo vadou podle § 229 odst. 3 OSŘ, jestliže o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. g) nebo h) OSŘ bylo rozhodnuto bez jednání, ačkoli, okolnost, zda povinný učinil vůči oprávněnému projev směřující k započtení, byla mezi účastníky sporná.[28]

Podle ustanovení § 268 odst. 2 OSŘ bude výkon rozhodnutí zastaven též tehdy, jestliže povinný provedl z vymáhané peněžité pohledávky oprávněného srážku stanovenou ust. § 8 a násl. zákona č. [589/1992](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 5 a násl. zákona č. [592/1992](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů, a odvedl tuto srážku příslušnému orgánu, a to v rozsahu, v jakém byl povinen tuto srážku odvést.

Výkon rozhodnutí prodejem zástavy bude podle ust. § 268 odst. 3) OSŘ také tehdy, jestliže zaniklo zástavní právo. Řízení o soudním prodeji zástavy upravují ustanovení § 200y až 200za OSŘ. Soudní prodej zástavy se uskutečňuje ve dvou fázích. V první fázi jde o řízení o soudním prodeji zástavy, které je zahájeno podáním žaloby, jíž se zástavní věřitel domáhá nařízení soudního prodeje zástavy, a které končí usnesením soudu, jímž bylo o této žalobě rozhodnuto. Nařídí-li soud usnesením prodej zástavy, přechází soudní prodej zástavy do druhé fáze, podá-li zástavní věřitel (oprávněný) návrh na

nařízení výkonu rozhodnutí prodejem zástavy.

V řízení o soudním prodeji zástavy jako první fázi soudního prodeje zástavy soud zkoumá pouze to, zda zástavní věřitel doložil zajištěnou pohledávku, zástavní právo k zástavě, jejíž prodej navrhuje, a kdo je zástavním dlužníkem. Jiné (další) skutečnosti nejsou, jak vyplývá z ustanovení § 200z odst. 1 OSŘ, v tomto řízení významné. Přičemž postačí, pokud rozhodné skutečnosti podle ust. § 200z odst. 1 OSŘ budou prokázány z doložených listin. Doloží-li zástavní věřitel uvedené skutečnosti listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo veřejnými listinami notáře, může soud prvního stupně rozhodnout o nařízení prodeje zástavy bez jednání, tedy bez slyšení zástavního dlužníka, a s tím, že žalobu doručí zástavnímu dlužníku (povinnému) až spolu s usnesením o nařízení prodeje zástavy.[29] Obrana zástavního dlužníka (povinného) spočívající ve zpochybnění skutečností, na základě kterých byl výkon rozhodnutí prodejem zástavy nařízen, přichází tedy v úvahu až ve druhé fázi soudního prodeje zástavy, tedy v rámci řízení o výkon rozhodnutí prodejem zástavy (bude-li návrh na nařízení tohoto výkonu rozhodnutí zástavním věřitelem (oprávněným) podán), a to zejména prostřednictvím návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí podle ust. § 268 odst. 3 OSŘ) nebo excindační žaloby podané po nařízení výkonu rozhodnutí podle ust. § 267 OSŘ.

Jestliže se některý z důvodů uvedených v ust. § 268 odst. 1 písm. a) až h), v ust. § 268 odst. 2 nebo 3 týká výkonu rozhodnutí jen zčásti, soud zastaví výkon rozhodnutí v tomu odpovídajícím rozsahu.

Změnu okolností rozhodných pro výši či trvání dávek nebo splátek nelze v souladu s ustanovením § 269 odst. 3 OSŘ jako důvod pro zastavení výkonu rozhodnutí uplatnit. Tato otázka musí být řešena v rámci nalézacího řízení.

O zastavení exekuce prováděné podle zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech, exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen EŘ), rozhoduje soud. V řízení o zastavení této exekuce se postupuje přiměřeně podle ustanovení OSŘ. Návrh na zastavení exekuce může podat i exekutor, v případě, jestliže oprávněný nesloží přiměřenou zálohu na náklady exekučního řízení, určenou exekutorem. Soud ale exekuci na návrh exekutora nezastaví tehdy, jestliže jsou splněny podmínky podle zvláštních právních předpisů, za kterých je oprávněný osvobozen, nebo jedná-li se o exekuci k vymožení výživného nezletilého dítěte (ust. § 55 odst. 2 EŘ).

Mgr. Evelyn Lojdová,
advokátní koncipientka

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI](#)

advokátní kancelář, s.r.o.

Trojanova 12

120 00 Praha 2

Tel.: +420 234 701 111

Fax.: +420 224 920 468

Mail: ak@iustitia.cz

Použitá literatura:

- Bureš, Jaroslav; Drápal, Lubomír; Krčmář, Zdeněk; a kolektiv: Občanský soudní řád s judikaturou a souvisejícími předpisy, Komentář, 7. vydání, C. H. Beck, Praha, 2006
- GROSSOVÁ, Marie Emilie: Exekuce na peněžitě plnění v současné právní praxi, 5. vydání, Linde, Praha, 2007
- HLAVSA, Petr: Občanský soudní řád, Soudní řád správní (a předpisy související s úvodem k

aplikaci komunitárního práva a k předběžné otázce), 4. vydání, Linde, Praha, 2006

- Kasíková, Martina; Kučera, Zdeněk; Plášil, Vladimír; Šimka, Karel; Jirmanová, Miroslava; Hubáček, Jaroslav: Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), Komentář, C. H. Beck, Praha, 2007
- Kurka, Vladimír: Přehled judikatury ve věcech výkonu rozhodnutí a exekuce, ASPI, Praha, 2005
- Kurka, Vladimír; Drápal, Ljubomír: Výkon rozhodnutí v soudním řízení, 1. vydání, Linde, Praha, 2004
- Schelleová, Ilona: Exekuční řízení, Eurolex Bohemia, Praha, 2005
- Tripes, Antonín: Exekuce v soudní praxi, 3. vydání, C. H. Beck, Praha, 2006

Časopisy a noviny:

- Roztočil, Aleš: Spor o náklady bezvysledné exekuce - Finále?, Právní rozhledy, roč. 14, č. 14 (2006), s. 519-522
- Tripes, Antonín: Činnost soudního vykonavatele při výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, Právní praxe, č. 6, 1995

Elektronické prameny:

- www.concourt.cz
- www.nsoud.cz
- http://www.profipravo.cz/index.php?page=list&id_category=135&csum=d5d662a7&PHPSESSID=c27a274cfa7f66ee58740aa90a0bc6ff - aktuální judikatura NS ve věcech výkonu rozhodnutí
- právní informační systém ASPI

Citované judikáty:

- náález ÚS sp. zn. III. ÚS 231/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. 20 Cdo 1886/2006
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1756/2006
- R 21/81
- R 9/1966
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 20 Cdo 2133/2001
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2000, sp. zn. 21 Cdo 698/2000, uveřejněné pod č. 140/2000 v časopise Soudní judikatura
- SJ 140/2000
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1766/2001, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 4, r. 2003, pod poř. č. R 33/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2635/99
- usnesení KS v Ostravě ze dne 26. 9. 1996, sp. zn. 9 Cdo 642/96
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 12. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1827/2006
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2656/99
- usnesení NS ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2656/99
- SJ 42/2001
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1229/2003
- usnesení NS ze dne 23. 1. 2001, sp. zn. 21 Cdo 593/2000
- SJ 15/2001
- SJ 64/1997
- z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 1329/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1145/2007

-
- [1] nález ÚS sp. zn. III. ÚS 231/2003
- [2] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 20 Cdo 2421/2004, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. 20 Cdo 1886/2006
- [3] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1756/2006
- [4] R 21/81
- [5] „Výkon rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. b) OSŘ lze zastavit, jen když rozhodnutí, o jehož výkon jde, bylo po nařízení výkonu zrušeno pravomocně.“ – R 9/1966
- [6] R 9/1966
- [7] Bureš, Jaroslav; Drápal, Lubomír; Krčmář, Zdeněk; a kolektiv: Občanský soudní řád s judikaturou a souvisejícími předpisy, Komentář, 7. vydání, C. H. Beck, Praha, 2006, str. 1464
- [8] R 21/1981
- [9] Tripes, Antonín: Exekuce v soudní praxi, 3. vydání, C. H. Beck, Praha, 2006, str. 388
- [10] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003
- [11] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 20 Cdo 2133/2001, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2000, sp. zn. 21 Cdo 698/2000, uveřejněné pod č. 140/2000 v časopise Soudní judikatura
- [12] SJ 140/2000
- [13] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1766/2001, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 4, r. 2003, pod poř. č. R 33/2003
- [14] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2635/99
- [15] Kurka, Vladimír; Drápal, Ljubomír: Výkon rozhodnutí v soudním řízení, 1. vyd., Linde, Praha, 2004, str. 375
- [16] usnesení KS v Ostravě ze dne 26. 9. 1996, sp. zn. 9 Cdo 642/96, v němž byla dále rozšířena vícekrát již uplatněná metoda posuzování vztahu mezi podmínkami nařízení výkonu a jeho zastavení až k důvodu zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. d) OSŘ. Odvolací soud zde uzavřel, že „je-li při rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí zcela zřejmé, že jediná věc, jíž se má dle výslovného určení oprávněného výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí týkat, je z takové exekuce vyloučena (§ 322 odst. 1 OSŘ), pak je namíste takový návrh na nařízení exekuce z tohoto důvodu zamítnout. Nařízení exekuce, kterou by bylo třeba bez dalšího zastavit, neodpovídá zákonu.“
- [17] Kurka, Vladimír; Drápal, Ljubomír: Výkon rozhodnutí v soudním řízení, 1. vyd., Linde, Praha, 2004, str. 375
- [18] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 12. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1827/2006
- [19] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2656/99
- [20] „ Úsudek o tom, zda výtěžek, kterého výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí bude dosaženo, postačí či nikoli ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí, může soud učinit až poté, co nabude jistoty, které věci výkonu rozhodnutí nepodléhají. Proto zpravidla nelze o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ rozhodnout dříve, než rozhodnutím o návrhu podle § 268 odst. 1 písm. d) OSŘ bylo napevno postaveno, z výtěžku kterých věcí mohou být náklady výkonu rozhodnutí kryty; to neplatí, jestliže jsou splněny podmínky pro zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ bez ohledu na to, zda některé věci budou z výkonu rozhodnutí vyloučeny.“ – z usnesení NS ze dne 11. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2656/99
- [21] „ Je-li vykonavatelem sepsána věc, o níž oprávněný shodně s povinným, případně třetí osobou, která k věci uplatňuje svá práva nepřipouštějící výkon rozhodnutí, prohlásí, že nemá být do soupisu pojata, může být náprava provedena předsedou senátu postupem podle ustanovení § 265 odst. 2 OSŘ. V ostatních případech, kdy třetí osoby tvrdí, že jsou do soupisu pojaty věci, k nimž mají práva nepřipouštějící výkon rozhodnutí, a namítají, že mají být ze soupisu vyloučeny, je nutno takové osoby poučit o tom, že svá práva mohou uplatnit prostřednictvím postupu podle § 267 odst. 1 OSŘ, tedy návrhem na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí v řízení podle části třetí OSŘ.“ – SJ 42/2001
- [22] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1229/2003

[23] „Nařídí-li soud podle notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti výkon rozhodnutí, ačkoliv vymáhaný závazek poté, co se notářský zápis stal perfektním, zanikl, je tu důvod k zastavení výkonu podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ.“- z usnesení NS ze dne 23. 1. 2001, sp. zn. 21 Cdo 593/2000

[24] R 21/1981

[25] „Nařídí-li soud podle notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti (§ 274 písm. e) OSŘ) výkon rozhodnutí, ačkoli oprávněný nemá na vymáhané plnění podle hmotného práva nárok, je to důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 286 odst. 1 písm. h) OSŘ.“ - SJ 15/2001

[26] „Promlčení pohledávky přiznaného rozhodnutím, jež je podkladem soudního výkonu rozhodnutí, je důvodem k zastavení tohoto výkonu podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ, neboť nejde o zánik práva přiznaného vykonávaným rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) OSŘ, nýbrž o jiný důvod, pro který nelze rozhodnutí vykonat. Soud však není oprávněn zkoumat, zda vymáhaná pohledávka je promlčená, jestliže tuto námitku dlužník nevznesl.“ - R 21/1981

[27] SJ 64/1997

[28] z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 1329/2003

[29] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1145/2007

Pozn. redakce:

Tato písemná práce byla přihlášena jako soutěžní práce v soutěži PRÁVNÍK ROKU 2008 v kategorii Talent roku.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Platformová práce](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)